

Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco dla klienta korporacyjnego

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej nr UZ/120/2012 z dnia 3 kwietnia 2012 r.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco dla klienta korporacyjnego (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną (zwaną dalej PZU SA) z:
 - 1) osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą,
 - 2) osobami prawnymi,
 - 3) jednostkami organizacyjnymi nie będącymi osobami prawnymi, posiadającymi co najmniej 20 pojazdów wykorzystywanych do działalności gospodarczej, mogących stanowić przedmiot ubezpieczenia w rozumieniu OWU.
2. PZU SA może zawrzeć umowę ubezpieczenia z zastosowaniem OWU, z podmiotami które nie spełniają warunku określonego w ust. 1.
3. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
4. PZU SA zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Postanowienia tego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
5. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

§ 2

Przez pojęcia użyte w OWU rozumie się:

- 1) **awaria pojazdu** – wynikające z przyczyny wewnętrznej, nagłe i niespodziewane zatrzymanie funkcjonowania lub uszkodzenie elementu mechanicznego, elektronicznego, elektrycznego, pneumatycznego lub hydraulicznego pojazdu oraz zatrzymanie funkcjonowania lub uszkodzenie elementów połączonych lub współpracujących z elementem, który uległ awarii;
- 2) **dokument ubezpieczenia** – polisa bądź inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 3) **dokumenty pojazdu** – dowód rejestracyjny i karta pojazdu, jeżeli została wydana dla pojazdu;
- 4) **jednostka organizacyjna PZU SA likwidująca szkodę** – jednostka organizacyjna PZU SA właściwa dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, chyba że osoby te wskażą inne uzasadnione okolicznościami miejsce likwidacji szkody;
- 5) **kradzież pojazdu** – zabranie w celu przywłaszczenia cudzego pojazdu, jego części lub wyposażenia przez osobę nie będącą Ubezpieczonym lub osobą uprawnioną do korzystania z pojazdu;
- 6) **maszyna budowlana** – maszyna lub zespoły maszyn stanowiące całość pod względem technologicznym i funkcjonalnym posiadające własny napęd i obsługiwane przez operatora, których konstrukcja i przeznaczenie umożliwia prowadzenie prac, zgodnie z przyjętą do ich realizacji

technologią, dopuszczone do ruchu po drogach zgodnie z Ustawą Prawo o ruchu drogowym;

- 7) **miejsce strzeżone** – miejsce pozostające pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia;
- 8) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne przysługujące od PZU SA Ubezpieczonemu lub innej osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, ustalone według zasad określonych w OWU i umowie ubezpieczenia;
- 9) **okres eksploatacji pojazdu** – okres liczony od daty pierwszej rejestracji pojazdu dokonanej w roku jego produkcji do pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, a jeżeli:
 - a) pierwsza rejestracja nastąpiła w innym roku niż rok produkcji pojazdu, to okres eksploatacji liczony jest od 31 grudnia roku produkcji pojazdu,
 - b) nie jest znana data pierwszej rejestracji pojazdu, to okres eksploatacji liczony jest od 31 maja roku produkcji pojazdu;dla celów ustalenia wysokości odszkodowania okres eksploatacji pojazdu liczony jest do dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 10) **osoba uprawniona do korzystania z pojazdu:**
 - a) korzystający z pojazdu na podstawie umowy leasingu albo kredytobiorca, któremu bank oddał przewłaszczony pojazd do używania, albo
 - b) inna niż określona w lit. a osoba, która faktycznie włada pojazdem za zgodą właściciela, w szczególności na podstawie umowy użyczenia, przechowania, komisju, w ramach stosunku pracy, albo
 - c) osoba, która faktycznie włada pojazdem za zgodą osoby, o której mowa w lit. a, albo lit. b, albo
 - d) osoba, której osoba określona w lit. a, lit. b albo lit. c zezwoliła grzecznościowo na jednorazowe, krótkotrwałe skorzystanie z pojazdu;
- 11) **pomieszczenie zamknięte** – pomieszczenie zamknięte na co najmniej jeden atestowany zamek wielozastawkowy lub jedną atestowaną kłódkę wielozastawkową lub pomieszczenie zamknięte z wykorzystaniem atestowanego systemu zamykania elektromechanicznego, z wyłączeniem pomieszczenia zamkniętego przeznaczonego dla różnych użytkowników (garażu wielostanowiskowego);
- 12) **przywłaszczenie pojazdu** – bezprawne włączenie pojazdu do swojego majątku lub wykonywanie wobec niego w inny sposób uprawnień właściciela przez osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, w szczególności odmowa zwrotu pojazdu na wezwanie jego właściciela w związku z rozwiązaniem albo wygaśnięciem umowy uprawniającej do korzystania z pojazdu;
- 13) **Sieć Naprawcza PZU** – grupa wyselekcjonowanych warsztatów naprawczych (autoryzowanych, jak również niezależnych) współpracujących z PZU SA, w tym grupa warsztatów realizujących świadczenia w ramach opcji „PZU Auto Non Stop”, o której mowa w § 10 pkt 1; wykaz warsztatów Sieci Naprawczej PZU jest dostępny na stronie internetowej www.pzu.pl oraz w jednostkach organizacyjnych PZU SA;

- 14) **składka ubezpieczeniowa** – wynagrodzenie należne PZU SA z tytułu udzielonej ochrony ubezpieczeniowej;
- 15) **suma ubezpieczenia** – kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU SA za każdą szkodę powstałą w okresie ubezpieczenia, określona w umowie ubezpieczenia;
- 16) **szkoda całkowita** – uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty naprawy ustalone według zasad określonych w § 21 ust. 7 pkt 4 przekraczają 70% wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania;
- 17) **szkoda częściowa** – szkoda inna niż szkoda całkowita, kradzieżowa lub eksploatacyjna;
- 18) **szkoda eksploatacyjna** – szkoda powstała w wyniku zużycia, korozji, utlenienia lub zawilgocenia pojazdu, jego części lub wyposażenia, a także szkoda, do naprawienia której zobowiązany jest określony podmiot w ramach gwarancji lub rękojmi za wady pojazdu, jego części lub wyposażenia albo za wady naprawy pojazdu, jego części lub wyposażenia;
- 19) **szkoda kradzieżowa** – kradzież pojazdu, jego części lub wyposażenia, lub uszkodzenie pojazdu w następstwie jego zabrania w celu krótkotrwałego użycia, kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia;
- 20) **Ubezpieczający** – osoba zawierająca z PZU SA umowę ubezpieczenia (właściciel pojazdu zawierający umowę ubezpieczenia na własny rachunek albo inna osoba zawierająca umowę ubezpieczenia na rachunek właściciela pojazdu);
- 21) **Ubezpieczony** – właściciel pojazdu;
- 22) **udział własny** – określona w umowie ubezpieczenia lub w OWU, wyrażona procentowo w stosunku do sumy ubezpieczenia albo procentowo lub kwotowo w stosunku do odszkodowania kwota pomniejszająca odszkodowanie, stanowiąca ryzyko własne Ubezpieczonego; w przypadku udziału własnego wyrażonego w stosunku do odszkodowania podstawę obliczenia kwoty udziału własnego stanowi kwota odszkodowania przed pomniejszeniem jej o udział własny; w przypadku zbiegu udziałów własnych z różnych tytułów odszkodowanie pomniejsza się o każdy udział własny obliczony według powyższych zasad;
- 23) **wartość pojazdu** – wartość pojazdu ustalana na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki i typu z uwzględnieniem jego roku produkcji, okresu eksploatacji, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, w oparciu o katalog (informator) cen lub inne źródło wyceny pojazdu, wskazane we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, a w przypadku pojazdu fabrycznie nowego na podstawie faktury zakupu; w przypadku braku notowań rynkowych danego pojazdu wartość pojazdu ustala się metodą wyceny indywidualnej; za **wartość pojazdu brutto** uważa się wartość uwzględniającą naliczony przy jego nabyciu podatek VAT obliczony według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów; za **wartość pojazdu netto** uważa się wartość pojazdu bez uwzględnienia naliczonego podatku VAT obliczonego według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów; ustalenie wartości pojazdu nowego na podstawie faktury możliwe jest tylko w przypadku jego nabycia w państwie członkowskim Unii Europejskiej; w przypadku pojazdu fabrycznie nowego dla celów wykonania danej umowy ubezpieczenia, przyjmuje się, że wartość pojazdu nie ulega zmianie w okresie 6 miesięcy od daty wystawienia faktury;
- 24) **włamanie** – pokonanie zabezpieczenia pojazdu przewidzianego w jego konstrukcji lub zabezpieczenia przeciwkradzieżowego, w celu dostania się do wnętrza pojazdu przez osobę nie będącą Ubezpieczonym albo osobą uprawnioną do korzystania z pojazdu, bez zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia, kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia;
- 25) **wniosek** – wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia, w którym Ubezpieczający podaje wszystkie znane sobie okoliczności i informacje w odpowiedzi na zapytania PZU SA, stanowiący integralną część umowy ubezpieczenia;
- 26) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie niezależne od woli Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu powodujące szkody objęte zakresem ubezpieczenia określonym w OWU i umowie ubezpieczenia;
- 27) **wyposażenie pojazdu:**
- a) sprzęt i urządzenia służące do utrzymania i używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem,
 - b) zamontowane w pojeździe na stałe, w sposób uniemożliwiający ich demontaż bez użycia narzędzi lub przyrządów mechanicznych:
 - sprzęt i urządzenia służące bezpieczeństwu jazdy,
 - sprzęt i urządzenia służące zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą, w tym również kluczyk lub sterownik służący do otwarcia lub uruchomienia pojazdu,
 - radia, odtwarzacze audio, radioodtwarzacze i odtwarzacze video,
 - głośniki i kolumny głośnikowe,
 - anteny zewnętrzne i wewnętrzne,
 - telewizory z osprzętem,
 - taksometry,
 - spoilery i nakładki,
 - haki holownicze,
 - zestawy głośnomówiące, radiotelefony i CB-Radia,
 - instalacje gazowe,
 - inne zaakceptowane przez PZU SA;
- 28) **zabezpieczenie przeciwkradzieżowe** – urządzenie lub system, trwale zamontowane w pojeździe, zabezpieczające pojazd przed kradzieżą wymagane przez PZU SA dla objęcia ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności za szkody kradzieżowe i wymienione we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia; za zabezpieczenie przeciwkradzieżowe uznawane są:
- a) urządzenie (system) zamontowane w procesie produkcji pojazdu przez producenta pojazdu z wyłączeniem fabrycznej blokady kierownicy i systemu centralnego zamykania,
 - b) homologowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, urządzenie (system) zamontowane poza procesem produkcji pojazdu, o ile w odniesieniu do tego urządzenia (systemu) wymagane jest uzyskanie homologacji,
 - c) system specjalny – urządzenie (system) zamontowane w procesie produkcji pojazdu lub homologowane urządzenie (system) zamontowane poza procesem produkcji pojazdu posiadające funkcję lokalizacji pojazdu o zasięgu działania nie mniejszym niż obejmujący terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw Europy objętych zakresem terytorialnym umowy ubezpieczenia; warunkiem uznania zabezpieczenia przeciwkradzieżowego za system specjalny jest zawarcie z podmiotem świadczącym usługi ochrony mienia (pojazdów) umowy zapewniającej monitoring pojazdu, jego poszukiwanie i odzyskiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw Europy; zabezpieczenie przeciwkradzieżowe powinno zostać zamontowane w pojeździe przez producenta pojazdu lub podmiot profesjonalnie trudniący się montażem urządzeń zabezpieczających pojazdy przed kradzieżą oraz potwierdzone przez ten podmiot pisemnym zaświadczeniem; obowiązek ten nie dotyczy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w lit. a;

Rozdział II.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, przedmiotem ubezpieczenia są pojazdy wraz z wyposażeniem określonym we wniosku:
 - 1) zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej stosownie do przepisów Ustawy Prawo o ruchu drogowym;
 - 2) nie zarejestrowane lecz podlegające rejestracji w Rzeczypospolitej Polskiej stosownie do przepisów Ustawy Prawo o ruchu drogowym, w przypadku gdy Ubezpieczający ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) inne pojazdy napędzane umieszczonym w nich silnikiem, zasilany z własnego źródła energii;
 - 4) trolejbusy;
 - 5) tramwaje.
2. Ubezpieczeniem nie są objęte:
 - 1) pojazdy wynajmowane zarobkowo w ramach działalności gospodarczej w zakresie wynajmu pojazdów;
 - 2) pojazdy udostępniane jako zastępcze na zasadach innych niż wynajem pojazdu;
 - 3) samochody osobowe, ciężarowe w nadwoziu osobowego lub ciężarowe o ładowności do 2 ton wykorzystywane do przewozu przesyłek kurierskich;
 - 4) pojazdy wykorzystywane do jazd interwencyjnych lub patrolowych w ramach działalności gospodarczej polegającej na ochronie osób lub mienia,
chyba że zostaną ubezpieczone jako pojazdy o wskazanym powyżej przeznaczeniu za zapłatą podwyższonej składki.
3. W porozumieniu z Ubezpieczającym oraz po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, ubezpieczeniem mogą być objęte pojazdy inne niż wymienione w ust. 1 i 2.

Rozdział III.

Zakres ubezpieczenia

Zakres podstawowy

§ 4

Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 7.

§ 5

1. W zakresie przyjętym w umowie ubezpieczenia ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw Europy oraz Algierii, Iranu, Iraku, Maroka, Izraela i Tunezji, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, zakresem ubezpieczenia nie są objęte szkody kradzieżowe powstałe na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy lub Mołdawii.

§ 6

1. PZU SA zwraca w granicach sumy ubezpieczenia uzasadnione okolicznościami danego wypadku ubezpieczeniowego koszty:
 - 1) zabezpieczenia uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy pojazdu;
 - 2) holowania lub transportu uszkodzonego pojazdu z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego, pod warunkiem że usługi te nie mogły być świadczone w ramach posiadanego przez Ubezpieczonego ubezpieczenia PZU Auto Pomoc; jeżeli koszty te zostały pokryte z ubezpieczenia PZU Auto Pomoc w części, PZU SA zwraca pozostałe koszty z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Kwota zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej. Powyższy limit sumy ubezpieczenia nie ma zastosowania do umów ubezpieczenia zawartych z opcją „PZU Auto Non Stop” albo pakietem świadczeń, o których mowa w § 10 pkt 2.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 7

1. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
 - 1) których wartość brutto nie przekracza (franszyza integralna):
 - a) 500 zł w przypadku samochodów osobowych lub samochodów ciężarowych o ładowności do 2 ton albo
 - b) 1% sumy ubezpieczenia, nie mniej jednak niż 500 zł, w przypadku pozostałych pojazdów,
chyba że w umowie ubezpieczenia przyjęto inną wysokość franszyzy integralnej; ograniczenie to nie dotyczy szkód polegających na uszkodzeniu wnętrza pojazdu przez osoby, których przewóz wymagany był potrzebą udzielenia pomocy medycznej;
 - 2) spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 3) spowodowane umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający lub Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 4) powstałe podczas kierowania pojazdem przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub osobę, z którą Ubezpieczający lub Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym:
 - a) w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego lub
 - b) nie posiadającego wymaganych prawem państwa zajścia wypadku ubezpieczeniowego uprawnień do kierowania ubezpieczonym pojazdem, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
 - 4) powstałe podczas kierowania pojazdem niezarejestrowanym lub pojazdem nie posiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego, jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji lub dokonywania okresowych badań technicznych, a stan techniczny pojazdu miał wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
 - 5) powstałe w maszynach budowlanych podczas ich pracy;
 - 6) spowodowane działaniami wojennymi lub powstałe w czasie używania pojazdu w związku z określonymi w przepisach prawa obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska lub innych podmiotów, a także zaistniałe wskutek udziału Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, demonstracjach, blokadach dróg, aktach terroryzmu lub sabotażu;
 - 7) powstałe w związku z używaniem pojazdu jako narzędzia przestępstwa przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
 - 8) eksploatacyjne;
 - 9) powstałe wskutek używania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub wskutek niewłaściwego załadowania lub przewożenia ładunku lub bagażu, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;

- 10) kradzieżowe, w przypadku gdy:
- kierujący wysiadł z pojazdu, pozostawiając wewnątrz kluczyk lub sterownik służący do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu (lub oba te urządzenia) bez ich zabezpieczenia przed możliwością uruchomienia pojazdu przy ich pomocy przez osobę niepowołaną lub
 - po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierującego lub pasażerów, pozostawiono w pojeździe lub nie zabezpieczono poza pojazdem: dokumentów pojazdu, kluczyka lub sterownika służącego do otwarcia lub uruchomienia pojazdu lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych (lub łącznie wszystkich tych dokumentów i urządzeń) lub
 - po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierującego lub pasażerów nie zabezpieczono pojazdu w sposób przewidziany w jego konstrukcji i nie uruchomiono wszystkich zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, wymienionych we wniosku, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że kradzieży dokonano z pomieszczenia zamkniętego, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego, w tym jeżeli spełnienie warunków określonych w lit. a–c było uniemożliwione uprzednim użyciem przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia przez sprawcę kradzieży pojazdu;
- 11) powstałe w radiach, odtwarzaczach audio, radioodtwarzaczach i odtwarzaczach video, jeżeli po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierującego lub pasażerów, pozostawiono w pojeździe wyjmowany odbiornik lub panel odtwarzacza;
- 12) powstałe w wyposażeniu pojazdu nie wymienionym we wniosku, z zastrzeżeniem § 11 ust. 5;
- 13) powstałe wskutek przywłaszczenia pojazdu lub polegające na kradzieży pojazdu, która miała miejsce w okresie tego przywłaszczenia;
- 14) powstałe wskutek włamania, gdy nie dokonano zabezpieczenia pojazdu w sposób przewidziany w jego konstrukcji oraz nie uruchomiono wszystkich zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, wymienionych we wniosku, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że niezabezpieczenie pojazdu lub nieuruchomienie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 15) powstałe wskutek utraty kluczyków lub sterowników w ilościach innych niż kradzież;
- 16) polegające na awarii pojazdu;
- 17) kradzieżowe lub powstałe wskutek włamania, jeżeli z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, pojazd nie spełniał w chwili zajścia wypadku ubezpieczeniowego wymagań co do zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte również szkody, o których mowa w § 9.
3. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie koszty świadczeń przewidzianych w opcji „PZU Auto Non Stop”, o których mowa w § 10 pkt 1 lub za koszty holowania pojazdu uszkodzonego za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w § 23 ust. 5, poniesione bez uprzedniej zgody PZU SA, chyba że:
- powiadomienie PZU SA w sposób określony w § 31 ust. 2 było niemożliwe:
 - z przyczyn niezależnych od Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu lub osoby występującej w imieniu którejkolwiek z tych osób, lub

- z powodu doznania urazu ciała lub nagłego zachorowania Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, lub
- 2) zdarzenie miało miejsce na autostradzie, a Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej do korzystania z pojazdu pomocy udzieliły specjalne służby drogowe.

Ograniczenie zakresu ubezpieczenia

§ 8

Za odpowiednio obniżoną składkę umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 7, może zostać zawarta:

- z zastosowaniem udziału własnego w każdej szkodzie w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia;
- z zastosowaniem franszyzy integralnej w kwocie wyższej niż określona w § 7 ust. 1 pkt 1;
- w wariantcie „Wycena” – z zastosowaniem rozliczenia kosztów naprawy pojazdu według wyceny dokonanej przez PZU SA, o którym mowa w § 22 ust. 8;
- z ograniczeniem odpowiedzialności PZU SA do szkód powstałych wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- z zastosowaniem pomniejszania sumy ubezpieczenia o każde wypłacone odszkodowanie (redukcja sumy ubezpieczenia);
- z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody kradzieżowe.

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia

§ 9

Za opłatą dodatkowej składki umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 7, może obejmować:

- szkody powstałe podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do tych jazd;
- szkody powstałe w okresie wykorzystania pojazdu jako rekwizytu, pojazdu zastępczego lub pojazdu demonstracyjnego;
- szkody powstałe podczas kierowania pojazdem wykorzystywanym do nauki jazdy;
- szkody kradzieżowe powstałe na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii.

§ 10

Za opłatą dodatkowej składki umowa ubezpieczenia może obejmować dodatkowo:

- w przypadku umów ubezpieczenia, których przedmiotem są samochody osobowe lub ciężarowe w nadwoziu osobowego, z wyłączeniem samochodów stanowiących przedmiot wynajmu lub zarządzania – opcję PZU Auto Non Stop tj. pakiet świadczeń przysługujących w przypadku powstania szkody objętej zakresem ubezpieczenia, obejmujący:
 - organizację oraz pokrycie przez PZU SA kosztów odbioru ubezpieczonego pojazdu od Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu oraz dostarczenia tego pojazdu do wybranego przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego warsztatu Sieci Naprawczej PZU współpracującego w zakresie opcji „PZU Auto Non Stop”,
 - organizację przez PZU SA naprawy ubezpieczonego pojazdu w warsztacie, o którym mowa w lit. a,
 - organizację oraz pokrycie przez PZU SA kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, na czas naprawy ubezpieczonego pojazdu w warsztacie, o którym mowa w lit. a; PZU SA podstawia pojazd zastępczy do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu oraz odbiera pojazd zastępczy z warsztatu, o którym mowa w lit. a, w którym naprawiany był ubezpieczony pojazd, po jego naprawie;

jeżeli po podstawieniu przez PZU SA pojazdu zastępczego, z jakiegokolwiek powodu ubezpieczony pojazd nie będzie naprawiany (np. Ubezpieczony zrezygnuje z naprawy lub ma miejsce szkoda całkowita), PZU SA pokrywa koszty wynajmu pojazdu zastępczego za okres od dnia podstawienia przez PZU SA pojazdu zastępczego do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego pojazdu, przy czym jeżeli do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego, pojazd ten nie zostanie dostarczony do warsztatu Sieci Naprawczej PZU współpracującego z PZU SA w zakresie opcji „PZU Auto Non Stop”, Ubezpieczony lub Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu we własnym zakresie zwraca pojazd zastępczy do wypożyczalni; Ubezpieczony pokrywa koszt wynajmu pojazdu zastępczego od dnia upływu powyższego terminu; PZU SA zapewnia pojazd zastępczy klasyfikowany w tym samym segmencie rynkowym co ubezpieczony pojazd, jednak nie wyższym niż C, przy czym PZU SA nie gwarantuje, że pojazd zastępczy będzie tak samo wyposażony, jak pojazd ubezpieczony; wynajem wskazanego przez PZU SA pojazdu zastępczego odbywa się na podstawie umowy najmu pojazdu zastępczego zawartej pomiędzy Ubezpieczonym a wskazaną przez PZU SA wypożyczalnią i na warunkach określonych w tej umowie, w szczególności może być uzależniony od wpłacenia przez Ubezpieczonego kaucji w wysokości określonej przez wypożyczalnię lub od zablokowania środków na karcie kredytowej;

świadczenia objęte opcją „PZU Auto Non Stop”, realizowane są wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; koszty tych świadczeń nie pomniejszają sumy ubezpieczenia;

2) w przypadku osób ubezpieczenia, których przedmiotem są samochody osobowe lub ciężarowe w nadwoziu osobowego oraz inne rodzaje pojazdów – pakiet świadczeń przysługujących w przypadku powstania szkody objętej zakresem ubezpieczenia, obejmujący:

a) zwrot udokumentowanych kosztów holowania pojazdu z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego ponad limit określony w § 6 ust. 2,

b) zwrot udokumentowanych kosztów korzystania z pojazdu zastępczego o zbliżonych parametrach technicznych do ubezpieczonego pojazdu za okres nie wcześniej niż od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego do dnia dokonania naprawy ubezpieczonego pojazdu, przy czym nie dłuższy niż uzasadniony technologicznie okres wykonywania naprawy pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jeżeli z jakiegokolwiek powodu ubezpieczony pojazd nie będzie naprawiany (np. ubezpieczony zrezygnuje z naprawy lub ma miejsce szkoda całkowita), PZU SA pokrywa udokumentowane koszty wynajmu pojazdu zastępczego w okresie do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego pojazdu;

PZU SA zwraca koszty, o których mowa w lit. a oraz lit. b, do wysokości dodatkowego limitu odpowiedzialności określonego w umowie ubezpieczenia, przy czym limit ten ulega pomniejszeniu o kwotę każdorazowego zwrotu tych kosztów.

Rozdział IV.

Umowa ubezpieczenia

Zawarcie umowy

§ 11

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na pisemny wniosek Ubezpieczającego po uprzedniej identyfikacji pojazdu wraz

z wyposażeniem i dokonaniu przez PZU SA indywidualnej oceny ryzyka. Wartość pojazdu dla celów zawarcia umowy ubezpieczenia ustalana jest przez PZU SA w porozumieniu z Ubezpieczającym.

- Umowa ubezpieczenia zawierana jest w formie pisemnej na podstawie okoliczności i informacji podanych przez Ubezpieczającego we wniosku z tym, że PZU SA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od ich udokumentowania.
- Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU SA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
- Zmiana zakresu ubezpieczenia w czasie trwania umowy ubezpieczenia wymaga sporządzenia w formie pisemnej aneksu do tej umowy, z zastrzeżeniem że powyższa zmiana warunków umowy będzie obowiązywać do końca okresu ubezpieczenia określonego w tej umowie.
- Zmiana wyposażenia pojazdu, w tym nie powodująca zmiany wartości pojazdu powyżej sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia, wymaga zgłoszenia do ubezpieczenia, pod rygorem odmowy wypłaty odszkodowania z tytułu szkód powstałych w tym wyposażeniu.
- Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU SA zapytywał w formularzu oferty (wniosku) albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU SA umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. Jednakże PZU SA może się zwrócić do Ubezpieczającego z wnioskiem o uzupełnienie brakujących danych lub dokumentów.
- W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić PZU SA o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 6, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
- W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 6 i 7 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
- PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 6–8 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 6–8 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
- W razie zbycia pojazdu prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na jego nabywcę. Przeniesienie tych praw na dotychczasowego posiadacza pojazdu będącego osobą, o której mowa w § 2 pkt 10 lit. a nie wymaga zgody PZU SA. W takim przypadku zbywca lub nabywca pojazdu najpóźniej w dniu jego zbycia obowiązany jest zawiadomić PZU SA o fakcie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, dostarczając do PZU SA dokument potwierdzający przeniesienie tych praw. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia może zostać dokonane wyłącznie w chwili zbycia pojazdu. PZU SA potwierdza przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu w formie pisemnej.
- Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia na osoby inne niż wskazane w ust. 10 wymaga zgody PZU SA.
- W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU SA umówiły się inaczej. Pomimo przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia własności pojazdu na nabywcę.
- Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę pojazdu, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia własności pojazdu na nabywcę.

14. Postanowień ust. 10–13 nie stosuje się przy przenoszeniu wiarytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku.

§ 12

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowa ubezpieczenia zawierana jest w wariancie „Warsztat z opcją serwisową”, o którym mowa w § 22 ust. 3 pkt 1.
2. Na wniosek Ubezpieczającego umowa ubezpieczenia może być zawarta:
 - 1) w wariancie „Warsztat z opcją optymalną”, o którym mowa w § 22 ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem że zawarcie umowy ubezpieczenia w niniejszym wariancie jest możliwe pod warunkiem dokonania indywidualnej oceny ryzyka przez PZU SA oraz spełnieniu wymogów określonych przez PZU SA, albo
 - 2) w wariancie „Wycena”, o którym mowa w § 22 ust. 8.

§ 13

1. Jeżeli ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody kradzieżowe, PZU SA uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od zabezpieczenia pojazdu w następujący sposób:
 - 1) w przypadku samochodów osobowych, ciężarowo-osobowych, ciężarowych w nadwoziu osobowego i innych ciężarowych o ładowności do 750 kg, o wartości brutto w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia:
 - a) do 50.000 zł – jedno zabezpieczenie przeciwkradzieżowe,
 - b) powyżej 50.000 zł do 200.000 zł – dwa zabezpieczenia przeciwkradzieżowe,
 - c) powyżej 200.000 zł – trzy zabezpieczenia przeciwkradzieżowe albo dwa zabezpieczenia przeciwkradzieżowe, jeżeli jedno z nich jest systemem specjalnym; w przypadku systemu specjalnego warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia jest także zawarcie umowy o świadczenie usługi monitoringu, poszukiwania i odzyskiwania pojazdu oraz przedłożenie do wglądu PZU SA dowodu zapłaty abonamentu za okres, w którym przypada dzień zawarcia umowy ubezpieczenia; jeżeli pojazd nie ma zamontowanego systemu specjalnego, jak również nie jest zabezpieczony trzema zabezpieczeniami przeciwkradzieżowymi, a jego wartość brutto przekracza 200.000 zł to może on zostać objęty ochroną w zakresie kradzieży z zastosowaniem 5% udziału własnego w szkodzie kradzieżowej;
 - 2) w przypadku motocykli, motorowerów, quadów, samochodów ciężarowych powyżej 750 kg, mikrobusów, ciągników siodłowych, balastowych, autobusów, oraz innych pojazdów samochodowych – jedno zabezpieczenie przeciwkradzieżowe.
2. W przypadku kontynuacji ubezpieczenia tego samego pojazdu w PZU SA od ryzyka kradzieży wymagania co do zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w ust. 1 mogą być określone odmiennie, w zależności od indywidualnej oceny ryzyka.
3. W przypadku indywidualnej oceny ryzyka PZU SA może uzależnić objęcie ochroną szkód kradzieżowych od dodatkowego zabezpieczenia wyposażenia pojazdu przed kradzieżą, określając sposób tego zabezpieczenia.
4. PZU SA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od potwierdzenia sprawności zabezpieczenia przeciwkradzieżowego przez podmiot profesjonalnie trudniący się montażem lub serwisowaniem zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

§ 14

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości pojazdu brutto, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym suma ubezpieczenia może odpowiadać wartości pojazdu netto, jeżeli ubezpieczonemu

przysługuje prawo do odliczenia w całości lub w części podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu.

3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia nie ulega w okresie ubezpieczenia pomniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

§ 15

Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy lub na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe). Dopuszcza się możliwość zawierania wieloletnich umów ubezpieczenia, pod warunkiem dokonania indywidualnej oceny ryzyka przez PZU SA oraz spełnieniu wymogów określonych przez PZU SA.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 16

Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU SA rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.

§ 17

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia;
- 2) z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie pojazdu;
- 3) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań;
- 4) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU SA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania spowoduje ustanie odpowiedzialności;
- 6) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 19 ust. 10;
- 7) z chwilą przeniesienia własności pojazdu, jeżeli nie dokonano przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu;
- 8) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia;
- 9) z dniem udokumentowania nie objętej ochroną ubezpieczeniową szkody, polegającej na trwałej i zupełnej utracie pojazdu.

§ 18

Jeżeli umowa jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

Rozdział V.

Składka

§ 19

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU SA.
2. Zapłata składki następuje przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inny termin opłacenia składki.

3. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z PZU SA w formie bezgotówkowej.
4. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PZU SA pełną kwotą określoną w umowie ubezpieczenia.
5. Zapłata składki może być rozłożona na raty. Terminy i wysokość opłat kolejnych rat składki określa się w umowie ubezpieczenia.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres krótszy niż 12 miesięcy składka płatna jest jednorazowo.
7. Składkę oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Składkę ustala się w zależności od sumy ubezpieczenia, rodzaju pojazdu, okresu eksploatacji pojazdu, okresu ubezpieczenia, charakteru prowadzonej działalności gospodarczej przez użytkownika pojazdu, sposobu wykorzystywania pojazdu, siedziby posiadacza pojazdu, oraz podwyżek i obniżek, w szczególności za ograniczenie albo rozszerzenie odpowiedzialności PZU SA, poziomu szkodowości oraz innych okoliczności wynikających z oceny ryzyka.
8. Do zmiany umowy ubezpieczenia stosuje się taryfę obowiązującą w dniu zawarcia tej umowy. Ewentualne obniżenie lub podwyższenie składki następuje w zależności od przyjętego w umowie ubezpieczenia sposobu płatności składki (jednorazowo lub w ratach).
9. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, raty składki, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.
10. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
11. Jeżeli Ubezpieczający lub jego przedstawiciel lub Ubezpieczony podał do wiadomości PZU SA nieprawdziwe okoliczności mające wpływ na wysokość składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaka należałaby się PZU SA, gdyby podano okoliczności prawdziwe a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie PZU SA o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

Zwrot składki

§ 20

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Rozdział VI.

Ustalenie i wypłata odszkodowania

§ 21

1. Odszkodowanie nie może być wyższe od sumy ubezpieczenia.
2. Jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu brutto, przy ustaleniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT. Jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu

netto, przy ustaleniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się podatku VAT.

3. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia lub OWU przewidują udział własny z różnych tytułów, odszkodowanie pomniejsza się o każdy udział własny.
4. Przy ustaleniu odszkodowania za szkody powstałe w ogumieniu uwzględnia się indywidualnie stopień jego zużycia eksploatacyjnego.
5. W razie kradzieży pojazdu PZU SA określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu dokonania kradzieży z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia.
6. W przypadku szkody częściowej lub całkowitej uwzględniane są koszty naprawy uszkodzeń pojazdu w zakresie określonym w kalkulacji kosztów naprawy lub protokole szkody, sporządzonych przez PZU SA lub wykonanych na jego zlecenie.
7. W razie powstania szkody całkowitej:
 - 1) wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową pozostałości, z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia;
 - 2) wartość pozostałości powinna odpowiadać ich wartości rynkowej i jest ustalana indywidualnie:
 - a) w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów),
 - b) w odniesieniu do tej samej wartości pojazdu jaką przyjęto do wyliczenia szkody całkowitej; PZU SA może ustalić wartość pozostałości na podstawie oferty zakupu uzyskanej podczas aukcji internetowej;
 - 3) dla ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania porównuje się do kosztów naprawy pojazdu ustalonych według zasad określonych w pkt 4;
 - 4) koszty naprawy pojazdu stanowiące podstawę do ustalenia czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, nie będące podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania, ustala się na podstawie kalkulacji kosztów naprawy sporządzonej przez PZU SA według zasad zawartych w systemie Audatex lub Eurotax, z zastosowaniem:
 - a) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex lub Eurotax,
 - b) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex lub Eurotax ustalonych według opcji serwisowej wariantu Warsztat, o której mowa w § 22 ust. 3 pkt 1,
 - c) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu,
 - d) stawki za robocizogodzinę ustalonej przez PZU SA w oparciu o ceny usług autoryzowanych stacji obsługi pojazdów działających na terenie siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, o której mowa w § 2 ust. 10 lit. a;
8. Na wniosek Ubezpieczonego, PZU SA może udzielić pomocy w zagospodarowaniu pozostałości według odrębnie określonych warunków ustalonych przez strony. W tym przypadku PZU SA określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania z uwzględnieniem

indywidualnie ustalonych warunków umowy dotyczącej zagospodarowania pozostałości.

§ 22

1. W przypadku szkody częściowej PZU SA sporządza lub zleca sporządzenie kalkulacji kosztów naprawy lub protokołu szkody, w którym uwzględniane są uszkodzenia pojazdu wynikające z wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku ujawnienia uszkodzeń nieuwzględnionych w kalkulacji kosztów naprawy lub w protokole szkody, Ubezpieczony lub Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu, o której mowa w § 2 ust. 10 lit. a, zobowiązani są poinformować o tym PZU SA, w celu umożliwienia PZU SA potwierdzenia zakresu uszkodzeń i uwzględnienia ich w kalkulacji kosztów naprawy lub w protokole szkody.
2. Koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o ceny usługi części zamiennych stosowanych w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ustalenia odszkodowania.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, koszty naprawy pojazdu ustalane są na podstawie następujących cen części zamiennych zakwalifikowanych do wymiany:
 - 1) w wariantcie „Warsztat z opcją serwisową” – cen części oryginalnych serwisowych, tj. części zamiennych produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu danej marki, rekomendowanych przez producenta tego pojazdu i dystrybuowanych w autoryzowanych przez producenta pojazdu punktach sprzedaży;
 - 2) w wariantcie „Warsztat z opcją optymalną”:
 - a) cen części oryginalnych serwisowych, o których mowa w pkt 1, pomniejszonych w zależności od okresu eksploatacji ubezpieczonego pojazdu według poniższych wskaźników:

Okres eksploatacji pojazdu	Procent pomniejszenia
do 3 lat	30%
Powyżej 3 do 5 lat	45%
Powyżej 5 do 8 lat	55%
Powyżej 8 lat	60%

Jeśli w trakcie eksploatacji pojazdu dokonano wymiany części (zespołów) lub wyposażenia pojazdu udokumentowanej rachunkami, pomniejszenie cen wymienionych elementów ustala się indywidualnie z uwzględnieniem okresu ich eksploatacji;

- b) cen części oryginalnych, tj. części zamiennych produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta danej marki, których producent zaświadcza, że zostały wyprodukowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi producenta tego pojazdu i są tej samej jakości co części stosowane do montażu pojazdu przez jego producenta, dostępnych w ofercie dostawców niezależnych od producenta pojazdu;
 - c) cen części porównywalnej jakości, tj. części zamiennych, których producent zaświadcza, że są tej samej jakości co części stosowane do montażu pojazdu danej marki przez jego producenta.
4. Jeżeli w systemach Audatex lub Eurotax dostępne są części różnego rodzaju, o których mowa w ust. 3 pkt 2, lub części tego samego rodzaju, o których mowa w ust. 3 pkt 2, ale pochodzące od różnych producentów, wysokość odszkodowania PZU SA ustala, uwzględniając części o najniższej cenie, przy czym w przypadku części oryginalnych serwisowych uwzględnia się cenę pomniejszoną według zasad określonych w ust. 3 pkt 2 lit. a.
 5. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie uprzednio uzgodnionych przez PZU SA z Ubezpieczonym kosztów,

z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 2–4, i sposobu naprawy ubezpieczonego pojazdu przez warsztat wykonujący naprawę, w oparciu o zasady zawarte w systemie Audatex lub Eurotax, z zastosowaniem:

- 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
 - 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez PZU SA w oparciu o ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu wykonującego naprawę, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu;
 - 3) cen części zamiennych ustalonych stosownie do ust. 3 i 4;
 - 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex lub Eurotax.
6. PZU SA ustala odszkodowanie w sposób przewidziany w ust. 3 pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów.
 7. W razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami lub fakturami VAT bez uprzedniego uzgodnienia z PZU SA kosztów i sposobu naprawy, o którym mowa w ust. 5, ustalenie odszkodowania następuje na podstawie tych rachunków lub faktur VAT, ale zweryfikowanych przez PZU SA według zasad określonych w ust. 5.
 8. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto w wariantcie „Wycena” albo jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto w wariantcie „Warsztat z opcją serwisową” albo wariantcie „Warsztat z opcją optymalną”, a Ubezpieczony wnioskuje o ustalenie wysokości odszkodowania według wyceny, wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie wyceny sporządzonej przez PZU SA według zasad zawartych w systemie Audatex lub Eurotax, z zastosowaniem:
 - 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
 - 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez PZU SA w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, której mowa w § 2 ust. 10 lit. a;
 - 3) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex lub Eurotax, ustalonych stosownie do ust. 3 pkt 2;
 - 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex lub Eurotax.
 9. W razie nie przedstawienia rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 6, PZU wypłaca bezsporną część odszkodowania na podstawie wyceny sporządzonej przez PZU SA według zasad opisanych w ust. 8. Dokonanie wyceny w sposób przewidziany w ust. 8 nie pozbawia Ubezpieczonego możliwości ustalenia wysokości odszkodowania na zasadach określonych w ust. 5, po przedłożeniu rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 5.

Szkody powstałe za granicą

§ 23

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli pojazd został uszkodzony wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pojazd ten może zostać naprawiony za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, w uzgodnionym z PZU SA zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy (naprawa prowizoryczna).
2. Uzgodnienie z PZU SA zakresu naprawy prowizorycznej, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagane, jeżeli koszt tej naprawy w dniu jej wykonania nie przekracza kwoty 1.200 euro lub jej równowartości w innych walutach obcych, obliczonej według kursu średniego walut ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu wykonania naprawy.
3. Jeżeli koszty naprawy prowizorycznej zostały poniesione bezpośrednio przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do

korzystania z pojazdu, zwrot tych kosztów następuje w Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie imiennych rachunków lub faktur VAT.

4. Jeżeli naprawa prowizoryczna przekracza uzgodniony z PZU SA zakres niezbędny do kontynuowania bezpiecznej jazdy, wysokość odszkodowania w tej części ustala się według cen obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że faktycznie poniesione koszty są niższe. Wysokość odszkodowania ustala się według zasad określonych w § 22.
5. W razie konieczności holowania lub transportu do Rzeczypospolitej Polskiej, pojazdu uszkodzonego wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł za granicę Rzeczypospolitej Polskiej, koszty holowania lub transportu tego pojazdu PZU SA zwraca według zasad określonych w § 6. Holowanie lub transport pojazdu wymaga uzgodnienia z PZU SA.

§ 24

1. Odszkodowanie, w tym zwrot kosztów płatne jest w złotych polskich.
2. Jeżeli w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym, który zaszedł za granicę Rzeczypospolitej Polskiej, zostały poniesione koszty w walucie obcej, zwrot tych kosztów następuje w Rzeczypospolitej Polskiej w złotych polskich przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu ustalenia kwoty podlegającej zwrotowi.

Wypłata odszkodowania i obowiązki informacyjne PZU SA

§ 25

Odszkodowanie wypłacane jest Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej. Za szkodę powstałą w pojeździe wchodzącym w skład spadku odszkodowanie wypłaca się spadkobiercom Ubezpieczonego (odpowiednio następcom prawnym).

§ 26

1. W razie kradzieży pojazdu:
 - 1) Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązani są do:
 - a) przekazania PZU SA dokumentów pojazdu, kluczyków lub sterowników służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu oraz uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, wymaganych przez PZU SA do zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie kradzieży i określonych we wniosku, w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA w okolicznościach, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 10 lub 17,
 - b) okazania umowy o świadczenie usługi monitoringu, poszukiwania i odzyskiwania pojazdu oraz dowodu opłaty abonamentu za okres, w którym przypadła dzień, w którym dokonano kradzieży pojazdu, jeżeli w pojeździe zamontowany był system specjalny, w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA w okolicznościach, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 17;
 - 2) PZU SA może uzależnić wypłatę odszkodowania od przeniesienia na jego rzecz własności pojazdu po jego wyrejestrowaniu.
2. Jeżeli skradziony pojazd został odzyskany po dokonaniu przez PZU SA wypłaty odszkodowania, PZU SA w uzgodnieniu z Ubezpieczonym może ponownie przenieść na niego własność pojazdu. Jeżeli własność pojazdu nie została przeniesiona na PZU SA wypłacone odszkodowanie podlega zwrotowi w całości, o ile pojazd nie został uszkodzony albo w odpowiedniej części, gdy nastąpiło uszkodzenie pojazdu, za które PZU SA jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania.
3. W razie kradzieży wyposażenia z wyjmowanym panelem, o którym mowa w § 2 pkt 27 lit. b tiret trzeci, Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązani są do przekazania PZU SA tego panela

w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA w okolicznościach, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 11.

§ 27

1. PZU SA dokonuje wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. PZU SA jest zobowiązany:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem, pisemnie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
 - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi;
 - 3) jeżeli odszkodowanie, w tym zwrot kosztów, nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem, w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
 - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu informacji i dokumentów, gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA i wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia udostępnionych przez PZU SA informacji i sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
 - 5) do udostępniania osobom, o którym mowa w pkt 1, oraz uprawnionemu, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
 - 6) na żądanie Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadków ubezpieczeniowych, jak również wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi.
4. PZU SA zobowiązany jest zwrócić w granicach sumy ubezpieczenia koszty:
 - 1) wynikłe z zastosowania, w razie zajścia wypadku, środków podjętych w celu ratowania ubezpieczonego pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - 2) dodatkowego badania technicznego, o którym mowa w § 29 pkt 6.

Rozdział VII.**Regres ubezpieczeniowy**

§ 28

1. Z dniem zapłaty przez PZU SA odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości wypłaconego odszkodowania lub zwróconych kosztów. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym oraz osobom uprawnionym do korzystania z pojazdu.
3. Jeżeli Ubezpieczony zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody lub je ograniczył, PZU SA może odmówić wypłaty odszkodowania lub zwrotu kosztów lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez PZU SA odszkodowania lub zwrocie kosztów, wówczas PZU SA przysługuje prawo dochodzenia zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania lub poniesionych kosztów.

Rozdział VIII.**Postępowanie w razie szkody**

§ 29

W razie powstania szkody polegającej na uszkodzeniu pojazdu Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązani są:

- 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania ubezpieczonego pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
- 2) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian, jeżeli nie są one uzasadnione koniecznością kontynuowania dalszej bezpiecznej jazdy i nie podejmować naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin pojazdu przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził ich w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni jeżeli niezbędne było powołanie biegłego rzeczoznawcy;
- 3) powiadomić PZU SA o szkodzie powstałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 4) powiadomić PZU SA o szkodzie powstałej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, nie później niż w terminie 7 dni od dnia powrotnego przekroczenia granicy, a jeśli zaistniała konieczność korzystania z pomocy przedstawiciela PZU SA przed powrotem z zagranicy, powiadomienie PZU SA powinno nastąpić nie później niż w terminie 3 dni od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 5) odnotować, w razie kolizji z innym pojazdem, dane dotyczące pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer dokumentu ubezpieczenia, nazwę i adres ubezpieczyciela, z którym została zawarta umowa obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych;
- 6) przeprowadzić wymagane przepisami prawa dodatkowe badanie techniczne pojazdu po jego naprawie oraz poinformować PZU SA o przeprowadzeniu tego badania;
- 7) uzyskać od organizatora imprezy potwierdzenie zajścia szkody w przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o szkody powstałe podczas jazd wyścigowych lub konkurso- wych oraz treningów do tych jazd.

1. W przypadku szkody kradzieżowej oraz szkody powstałej w okolicznościach uzasadniających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązani są:
 - 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania ubezpieczonego pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
 - 2) powiadomić policję niezwłocznie po powzięciu informacji o tych zdarzeniach;
 - 3) powiadomić PZU SA niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu najbliższego dnia roboczego, przy czym przez dzień roboczy rozumie się dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
2. O utracie dokumentów pojazdu, kluczyka lub sterownika, służącego do otwarcia lub uruchomienia pojazdu lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia (określonych we wniosku), Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązani są powiadomić PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i zabezpieczyć pojazd przed kradzieżą z należytą starannością, a w przypadku kradzieży oraz w innych okolicznościach uzasadniających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo, powiadomić policję w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.
3. W przypadku utraty z jakiegokolwiek przyczyny kluczyka lub sterownika, służącego do otwarcia lub uruchomienia pojazdu lub do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązani są wymienić wkładki zamków oraz przekodować moduły zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

§ 31

1. Po powstaniu szkody Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązani są:
 - 1) powiadomić PZU SA o szkodzie;
 - 2) przedstawić posiadane dowody dotyczące powstania szkody i poniesionych kosztów;
 - 3) ułatwić PZU SA lub służbom działającym na jego zlecenie ustalenie okoliczności powstania i rozmiaru szkody;
 - 4) umożliwić PZU SA uzyskanie niezbędnych informacji i oświadczeń od osoby korzystającej z pojazdu w chwili powstania szkody;
 - 5) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. W celu skorzystania ze świadczeń opcji „PZU Auto Non Stop”, o których mowa w § 10 pkt 1, Ubezpieczający lub Ubezpieczony – przed podjęciem działań we własnym zakresie – są zobowiązani, nie później niż z chwilą powiadomienia PZU SA o szkodzie, poinformować telefonicznie PZU SA o zamiarze korzystania ze świadczeń i podać informacje niezbędne do ich realizacji; numer telefonu Infolinii PZU zamieszczony jest w dokumencie ubezpieczenia.

§ 32

1. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w § 29 pkt 1 lub pkt 2, lub § 30 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2, lub § 30 ust. 2 lub 3, PZU SA jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w § 29 pkt 3 lub pkt 4, lub § 30 ust. 1 pkt 3, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
3. W razie niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w § 31 ust. 2, z przyczyn określonych w § 7 ust. 3, koszty świadczeń przewidzianych w opcji „PZU Auto Non Stop” mogą być zwrócone do

wysokości w jakiej zostałyby poniesione, gdyby PZU SA zorganizował daną usługę, jeżeli:

- 1) w przypadku holowania, koszty dotyczą holowania z miejsca zdarzenia do warsztatu Sieci Naprawczej PZU współpracującego w zakresie realizacji świadczeń opcji „PZU Auto Non Stop”; koszty holowania w inne miejsce są zwracane zgodnie z zasadami określonymi w § 6;
- 2) koszty wszystkich świadczeń zostaną udokumentowane rachunkami i dowodami ich zapłaty;
- 3) uraz ciała lub nagłe zachorowanie zostanie potwierdzone dokumentem wystawionym przez lekarza.

Rozdział IX.

Postanowienia końcowe

§ 33

1. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby

Ubezpieczonego, Ubezpieczającego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

2. Ubezpieczonemu, Ubezpieczającemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi bądź zażalenia, dotyczącego wykonania przez PZU SA umowy ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 3, adresatem skargi właściwym do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna nadzorująca jednostkę, której skarga lub zażalenie dotyczy. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której działania skarga lub zażalenie dotyczy.
3. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczących likwidacji szkód, jednostką właściwą do ich rozpatrzenia jest jednostka likwidująca szkodę.
4. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.
5. Ubezpieczonemu, Ubezpieczającemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
6. Niniejsze OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 lipca 2012 r.

Załącznik do ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco dla klienta korporacyjnego

Klauzula niezmienności wartości pojazdu

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ustala się, że:
 - 1) w razie powstania szkody całkowitej PZU SA ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości sumy ubezpieczenia, pomniejszonej o wartość pozostałości, z zastrzeżeniem §§ 21–24 OWU;
 - 2) w razie kradzieży pojazdu PZU SA ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości sumy ubezpieczenia.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, niniejsza klauzula może być stosowana w umowach ubezpieczenia: samochodów osobowych,

osobowo – ciężarowych, ciężarowych z nadwoziem osobowym oraz mikrobusów.

3. Niniejszej klauzuli nie stosuje się:
 - 1) w umowach ubezpieczenia pojazdów wynajmowanych zarobkowo na okresy w ramach działalności w zakresie wynajmu samochodów;
 - 2) w umowach wieloletnich oraz umowach rocznych zawartych tego samego dnia na kilka kolejno następujących po sobie okresów ubezpieczenia.
4. W przypadku nadubezpieczenia niniejsza klauzula ma zastosowanie do takiej wartości pojazdu jaka zostałaby ustalona, gdyby zastosowano zasady określone w OWU chyba, że kwota o jaką zawyżona została suma ubezpieczenia nie przekracza 10% wartości pojazdu w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.